

Sy-li spěwał,
Pilnje dželať,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosť
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoľ mójcnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželať
Wšedne dny;
Džen pak swjatosť,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Žiwosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Gserbiske njedželske łopjeno

W Budyschinje

28. februara 1932

Bauzen

Njedžela Dculi.

Šańdženu brjedu je nam pokutny džen přichwołať: Wobrocźe so nětke te mni, dha chzu so ja k wam wobrocźić. Tole słowo chze nětke w póštnym čašu našeho luda tym radšić, kotřiž hebi nětke žaneje rady njewědža. Wono nohze přehpntowacź, tak žmny do tajkeje nusy přichli ani što je na nej wina, ale wono chze nětčiču čemnosć rošwětljeć a nam pucź pokajacź, tak móže nam šažo pomhane bjeć; to je potajkim słowo štroweje nadžije ša tny, kiž hebi i dobrej wolu po lěpšim přichodze ša hebe a ša žwoje džeczi žadaja, tež nětke kamo, hdyž jich wjele hižo i rospadanjom našeho luda a žnjeje europiskeje kultury liczi. Haj, Bože słowo ma a wě ša tajke šprawne dušce hišće nadžije poľny wupucź a móžnosć pomozny. Ale tak? Niz wot čłowjekje štrony, ale wot bójšćeje! Přichetož to ma so tola přichze šažo prajicź: naša najwjetša nusa njeje naša šwontowna khudoba jenož kama, — haj, tuta je wšak hižo wulka a šrudna dojeć, — ale tamna šnutšowna nusa je hišće što tróć štrajniša a wožudniša, hdyž je čłowjek bjes Boha a tohodla bjes trojšta přich wškej khudobie a khorosćzi, přich nusy a we wumrěczi.

Tuž k tamnemu słowu přichstajimy słowo džewnišćeje njedžele Dculi: „Prajene je tebi, čłowjecze, što dobre je a što tón Knjes wot tebe žada, mjenujz Bože słowo džeržecź a lubosć wopokajacź a so ponižowacź přich twójim Bohom.“ Micha 6, 8.

W tutym słowje so ša dopjeljenje tamneho pokutneho słowa wěšte poklony ša praktiske křesćijanšće žiwjenje pokliczuja:

1. Eso ponižowacź přich Bohom.

Přenja kašń wostanje přichze hišće: Ša žmny tón Knjes, twój Bóh; ty njedyrbiš druhich bohów mjeć. — Njeběšće takle w našim čašu, šo ludžo, hordži na rjane pošupny šdž-

lanošće a wědomosće, wjazny wo Boha njerodžachu? Kaž přeni čłowjektojo chznychu žami bjeć jažo Bóh, — ale hlaj — paradis bu jim šamknjeny. Woni hebi wěžu natwarichu, kotraž dyrbjeshe hacź do njebiež dožahacź, — ale hlaj: nětke šteja přiched rospadankami žwojeje křašneje kultury a dyrbja pójnacź: móž naša dobrecź njemóže! Bóh njeda so ša žměch mjeć. Nětke móže nam jenož pomhane bjeć, hdyž so čłowjektojo jažo wšheje hordosće wotrijeku a so w ponižnosćzi a dowěrjenju k tomu wobrocza, kiž je žamjenicźki Bóh. To wuča naž tola přichze šnowa šlawišny israelskeho luda a křesćijanšćeje žyrkwje, šo čłowjektojo a ludny do šludnych wučebow a do šahubny šapadžechu, hdyž hordži na žwoju mudrosć a na žwoje možny žami žwoje šbožo pntachu. Njewobnježena hordosć a njewobmješowana čłowšća žadosć šawjedže bórny do tržazornych šludow, tnyšnosćow a hrěchow. Bóh hebi škóncžnje žwoju wšchemóz a žwiatosć wot nišeho rubicź njeda. Wón drje hordym, hrěšnym čłowjekam wěštu žwobodnosć přichwoli, ale tola přichze jenož na wěštu wotnyšnju křiwiku; potom jeho lubosć jemu wobara, nam žyle padnecź dacź a tohodla so wón, hdyž je jeho hodžina přichšća, na našej nusy žmili a naž šažo na prawny pucź wróćzi. To jenož hebi wón wot naž nětke žada, šo so čžicze ponižnje wot njeho we dowěrjenju wjesć damy. Šo bnyšny tola wšchitny nětke bórny šažo jemu poľnu čžecź dali, šo móže potom i nami žwój hnadny štutk wuwješć!

2. Ješužowny křič př nepokaže jenož horje k njebiežkam, naž napominajo na naše přichšluchnosće přhecziwo Bohu, ale tež do šchěrošće na daloki žwět wokoło naž. Tež jowle ma Bóh wěšte žadanja na naž: **l u b o s ć m a m y w o p o k a j a ć.**

Ništón na žwěcze njemějeshe tajku lubosć k žobucžlowjekam kaž našy Šbóžnik. Tuta móž wobnježeshe jeho wutrobu we wšchem, přich předomanju, škutkowanju, čžerpjenju

a wumrjeczu. Wot njeho mamy wschitzy lubošć wufnyć; kweť jako tajki je křudny na prawej, k woporam hotowej lubošći. Sso w lubošći swučowacź, je sa naš dobra schula, řebje řameho řaprěć, řwojeje nusy řabnyć a druhim k wjeřelu dopomhacź. A temu njeje wulkich pjenjeřnych řřědkow přichezo trjeba, ale najbóle čzopleje wutrobny, kotraž řrořumjenja ma řa druhich a jich řtarošće, kotraž ř wotewřjennymaj woczomaj řpóřnaje a widři, řdžeř potřebny Lazarus přched našimi řurjemi ležo našhu lubošć a pomoz trjeba a požada.

Ach, luba wowka, njeſtorſiſch taſ huſto, ſo ſyn taſ woſa-
 moczena, ſo na dalokim ſwęcze tebye niſtón njelubuje, ſo ſyn
 wiſchch ſwojich lubnych ſhubiła a ſo ſama ſtejiſch? Seſziwiſch
 ſo, taſ rjez, jenoſ i wopomnjenkami ſańdſzenych czaſow a pra-
 jiſch: moje ſiwojenje je nětk taſ próſdne a ſbſtſkne! Ale ſmēm
 tebi dſenſa nadawſi ſa wupjelnjenja twojeho ſiwojenja poſa-
 ſacz, ſo mohła tež ty tola hiſchczje druhim ſe ſohnowanjom
 bycz? Hlaj, tam piſhipódla pola ſuſodſiz leſi młoda macſ
 thora. Njewidſiſch, taſ jejny mały hólczik huſto taſ nahuſchſi
 wokóło bėha a ničſo na ſchiju nima, doſelſ ſo niſtón wo nje-
 ho njeſtara? Ach, woſaj tole woſhe dſeczſo nuts do twojeje
 czopkeje iſtwiczki, ſwobleſaj a wuwohrėwaj jo, ſtaraj ſo ſa
 njo! A potom namakaſch ſnadno tež piſchiſtup k jeſo thorej
 macſeri, kotraſ zpliczki dſen ſama bjes pomozny leſi. Towle
 móſeſch na wiſchelatore waſchnje luboſcz wopoſaſacz, a tež
 twoje dotalne njeſpoſojaze ſiwojenje budſe wěſczje hiſchczje
 ſohnowane a wobohaczene.

[illegible]

Nětk je tebi prajene, o cžlowjecže, šhto dobre je a šhto tón Knjes wot tebje žada.

Bóh luby Knjes pač daj tebi, kiž dobru volu mašy, móž
šwojeho šwjateho Ducha, jo by tež dokonjał to, šhtož je do-
bre! Hamjeń.

Deuli.

Psalm 25, 15.

Słóŕ: Wojui prawje.

Mojej duszki pucź po Bośn
Chże ńo, hdy tam poczahnu
Swobodny po měrnej dróśn
S njepokoja — ł pokoju?! —

Woczi iběham, Knježe, k tebi;
Dom hej dušcha požada;
Kurjatk wsmi khude k hebi,
Ješu, wjeřcho žiwjenja.

Gladate-li woczi trudnej
Czasto dosc do ropota;
Niedaj duschi wjasnych bludnej
Sso, mój Knježe, do hrěcha.

Stajnje njech ſej ſada tebję,
Kiž by iejne hrodžiſchczę,
So by wukhowała ſebje
A tebi, hduž ſtrach ſbęha ſę.

Na wutrobje chżu cže poŕyncz,
Luby Jezu, wobŕtajnje
Dowěrnje kaŕ džeczjo proŕyncz:
Knjeŕe, kŕnj a wjedŕ ty mje.

**Tęho pucza ıbożowneho
Njedaj nihny smylicz mi;
Dowjedz junu wješełeho
Mje dom ł węcźnej radošci!**

Knješa miteho je hnada
 Grěšniktej mi škicžena;
 Dušcha wobhnadžena žada
 K njemu dom hič do njebja!

Saſonamafany paradis.

(Pożraczowanie.)

„Cżi wbożn!“ wobżarowasche džęd. „To dyrbi tola tu-
tymaj džęścżomaj w naschym lęku a we Waschym domje bycz
każ w paradysu! Dżęścżu njeje wjele trjeba, bycz sbożowne
a społojne, jenoż jo cżuje luboścż a pscheczelnıwoścż. Sdnę
wono źmę wołoko bęhacz a skatacz a harowacz, nażyczi jo
kusk khlęba a něchtu řadu runje tak kaž druhich zyla hoścżina.
A też na twjerdnym řo jemu derje řpi!“

„Macże prawo, Martiścho! Dżęczi kłusheja won, do pschirodny, mies swěrjata; tam je jich dżęcżazy paradys! Tak bym też ja něhdy w starjšim domje wotrośł, a ja rad na kwoje dżęcżaze lėta spominam. My bym byli kłudzi, ale my bym by k mėl lubo a bym byli ipokojni. Wot tehdy njejšym ženje wjazy tak šbožowny był, hacž runje nimam na ničžo skoržicž. Mam poškłushe dżęczi, wobštajnu kłužbu, a moju žonu tola šam šnaječe! Šym štowny a bym šebi też hižo něšhto mało na stare dny nahromadžił. Nětotny ras šebi rosmyškluju, cžehodla wjazy tak šbožowny njejšym. Wěšče, tohodla: Š paradysa je našch prawótžow wuhnał hrěch, a š nami je to też tak. Šdyž bym wišchli š paradysa dżęcżazeje njewinowatošče, njemóžemy by tam ženje wjazy wróczič.

Tuż bjes dżiwa, so móżešće wón w Hannoveru jaŋnje a wężownje rěczecź wo roswicźu bjesbóžnošće, fajkež je było w jeje domišnje, w Ruskej; wón rosjaŋni jejne winy a ryko- wašće ju, fajkaž je. Wón wuśběhny, so njeje bjesbóžnošć we Ruskej tať jara węż šwětanahladna a wuśnacza, ale wot Le- ninoweho czaŋa ŋem węż politiki a parteijow. A tuta bjes-

božnosť wala že nĕtk na nĕmŕi lud, ťažydľuje že w nim a že teŹ hižo w nim organiſuje.

To njebě jenož Hannoverškim prajene, ale nam wišěm, zykemu ludej a křesćijaniskej zyrkwi wošebje. W kwojej lawodnej rěčzi bě tam w Hannoveru krajny biskop D. Marahrens zyrkej do boja wołał. W skónčazej rěčzi wobroczki ko generalsuperintendent D. Zoellner wošebje na mužskich. So žonam a maczerjam tajke napominanje a namołwjenje czisće wošebje płaczi, je hižo husto wuprajene. So bychmy storo wišitzy wjedźeli, so je tuž dwojake pschedewiškem nusne: to, so by ham kručze a wěcze šakorjenjenn we wěrje do Jesom Khrysta, a to, so nětk tež šawnje a špawnje žiwědczišk wo tutej wěrje a to š wutrobu, se šłowom, se škutkom.

Zyrſej a ſtat.

Se **Sakſej**. Poſledni ſakſki kral Friedrich Auguſt je we ſwojim hrodže Sibillenort wumręł a bu wutoru w Drježdźanach poſhowany. S tym je poſledni regenta ſ rodu Wettinſkich, kotjiž bu na 800 lęt knježeſtvo wuſonjeli, w katoliſkej dworſkej zyrkwi ſwój poſledni ſemſki wotpočjnt namakał. Hacžrunje dobrn katolik je njebočjicžki ſa cžaſ ſwojeho kralowanja ſwěru džiwał na prawa ewangeliſkeje zyrkwje, kotrejž bo najwjetſhi džel jehu luda wuſnawaſche. Tež po revoluziji pičebnwaſche huſcziſcho w Sakſej, tež we Lužizn, kaž na pič. na hrodže w Hužzn. Jcho najſtarſhi ſyn, bywoſchi kronprnzn, je pater pola Jeſuitow.

Eswět, t. r. ludŋ najŋheje jemje, hraje nětŋle rólŋ, kotre-
jeŝ ŝo njebudŝe ŋhwalicz. * Sŋtyri ŝłowa woŝnamjenja wiŝo:
Rhina — Japan — Genŝ — Swjaŝ ludow. Wbo teŝ ŝŝŝho-
waza ŝada: Jednanja wo mŝrje a wotbrónjenju ŝa ŝelenym
hlidom — Krowane, mordariŝe bitwŋ pŝchi brjoŝŋ Wulkeŝo
Ozeana. — Sŝto je na tym wina? Eswět ŝo myŝli, t. r. lu-
dŋ, cŝłowjeŝojo ŝo mola. Woni ŝebi myŝla, ŝo móŝeja ŝe ŝwo-
ŝim cŝłowiŝkim duchom ŝweŝŝczicz mŝr a ŝboŝo cŝłowjeŝow; wo-
ni ŝabŋwaju, ŝo njebudŝe prjedŋ ani ŝboŝo ani mŝr cŝłowjeŝow
ŝweŝŝzennŋ, prjedŋ hacŝ njebudŝeja cŝłowjeŝojo dacŝ. Knjeŝicz
Khrŝtuŝowemu duŝej w ŝebi a w ludach.

Wschelate i bliska a daloka.

S Budestez. (25lětny jasťojniski a wješny jubilej f. fararja Bójza.) Pšches Božu miłošć móžesche f. farar Bójz jańdženy tndžeń šwój 25lětny jasťojniski a wješny jubilej šwjeczicj. Njedželu Inwokavit 1907 (17. małego rózka) dosta wón pšches njeboh wyjššescheho fararja Domaštku duchowne šwjeczenie. Wažny jubilejski džeń bėsche ja f. jubilara kaž tež ja wošadu woprawdže džeń džaka ja bohate žohnowanie. Nutrni kemscherjo pjelnjachu Boži dom. Mjes nimi wiđžachmy mnohe towařstwa i rjanymi thorhojemi. Wołtańnišćžo bėsche i kwětkami a je jelenym rjenje wudebjene. Jubilar ja-koži šwoje předomanje na šłowa 91. pšalma. Synk džaka kłincžešche pšches móžne předomanje a ponižna prošća wo dalsche žohnowanie Bože. Ssriedu po tym (17. 2.) postrowi f. superintendent Fröhlich w pšchitomnošći 6 jasťojniskich bratrow f. jubilara, jemu šo džakujó ja šwěrne džěło we Knjesowej winizy. Dale rěčžachu šbožopšhejne šłowa ff. wyjššiši farar Sarjeńk w mjenje šerbskeje předarškeje konfe-renzy, farar Groša w mjenje němškeje předarškeje konferenzy, měšćczanošta Riczel i Budestez w mjenje žyrkwineho pšhed-šejicžeršća a dale wotpóšłani wošadnych towařšćow. Na wjecžor pšchinješeshtaj thor pošawnišćow a žyrkwiny špěwny thór jubilaraj pšhed šaru lubošne jasťanicžko. Knjes farar

Bóiz šo ja wschitte šbožopšhecža a poržesčžowanja lubje dža-
łowajše. Wožada šweželj šwojeho fararja hiščžje i tym, šo
kapaku we zyrkwi rjenje wobnowić da. Dari šo jej ja Boži
dom 1. 2 tašli ja čžišla kěrlušchow wot wojerškeho a šerbške-
ho towarštwu; 2. wumjełšy wudžělana jałmožiza (Opferstod)
wot žónškeho towarštwu a 3. 2 lódkowaj karanej na wołtaž
(Kristall-Basen) wot tow. młodnych mužow a młodnych holžow.
A dale ja dom: 1. Wobras „Šola“ wot wožadny; 2. Biblija
i wobrasami wot Rudolfa Šhäsera wot předařskeje konferen-
cy. Šweželaze běšče ja k. jubilara, šo móžesche wobstarna
macž, přehed krotkim šažo wotkhorjena, na tutnyh wuhotach
šo wobdžěljeć. Bóh luby Knjes čžyž naščeho fararja dale
pšchi dobrej štrowošči šdžeržecž a jeho džělo bohacžje žohno-
wacž.

W Krasezach śwjeczki Schimbergeż wowta jutšje, 29. je-
bruara, — da-li Bóh — žadny śwjedžen: 80. narodninj. Ru-
nje 29. februara narodninj śwjeczicž, ša to je hižo jenož tóž-
de štwórtė lėto škladnošcž, nětk pať runje 29. februara 80.
narodninj śwjeczicž šmėcž, to je čzišcže wėšcže něšhto jara
žadne. Tuž tež jej k tutemu žadnemu dnjej našch njedželniť
„Bomhaj Bóh“ wutrobne šbožopšhecža wupraja a jej štrawi:
„Bomhaj Bóh Wam do noweho lėta a wobradž Wam mi-
lošcziwje žohnowany wjecžor žiwjenja.“ Ale dofelž tutón
žadny śwjedžen njeje jenicžki, kotrnž šmėdža Schimbergež we
tutym lėtša wo džen dlėžšchim mėžazu śwjeczicž, pšhidamj
tež mj dalšhe wutrobne šbožopšhecža k šlēbornemu kwašej:
„Bóh daj šbožo!“ Schimbergež wowta kaž tež młodži šu šwėr-
ni čžitarjo našheho šopjeńka. — Pšchi tutej škladnošczi šho-
nichmj, šo šu w Krasezach hnydom tijo, kiž šmėdža lėtša šažo
ras šwoje narodninj 29. februara śwjeczicž.

S woładow. W Pruskej a druhich krajach kwjećach
drje powšchitkownje njedźelu Reminiscere wopominanje pad-
njennych. Pšches radijo klincžesche a synčžesche tutón křutny
synč dopołdnja, połodnjo, popołdnju a wječžor. Škoda, so
žo Sakška i tajkej njepšchesjednotu wuśnamjenja a tež našcha
Łužiza! Čim předn tu wšče kraje pšches jene budža, čim
předn pšchindže tež postajenje, so tutón džen „czichi“ džen.
Wulki džel Łužistich woładow Sakšteje je pak hižo lětka Remi-
niscere kóbuřwjeczik.

S pruskich wožadow. Dny wot 18. hač 23. januara běchu ja Rothenburgski druhi zyrkwinj woźrješ wošebite dny. Woźrješ wuhotowa šebi wošebity tydžeń wo šwětanahladach. Skoro we wšěch wožadach eforije mējachu tam pšchednoštki wo tutnym nětke tak wažnym praščenju. A wožadn žu tute pšchednoštki witale. W Khrebi rěčžešche n. pšch. t. duchowny Nerger-Hirschbergski a woni žu rad pośluchali a šebi prajicž dali, jo nětke njeje došć, jo šo šdaluješ njepšhecželow wěry a nabožiny, jo jim jenož „ně“ prajiš na jich bjesbóžne rěče a wucžby; ně, dyrbiš runje nětke wjedžecž, šcho chzeš, a dyrbiš šebi šam wěšty bycž w šwojei wěrje. S wutrobnej radošću dyrbiš jamóz, nětke wuinawacž: Ja wěrju do Je- suža Khryštuža, kiž je mój jenicžki Šbóžnik! — W februaru žu w Khrebi nětke dalšche pšchednoštki ščěhowale. K. sup. Nag-Mužakowski je rěčzał wo praščenju: „Šdže woštawa Bóh?“ K. Lic. Bellardi-Bělowodžanski je pšchednošchowal wo rosrěžnym praščenju: „Snatwaricž abo šahinycž?“ a t. farać Seibt-Zibellski „Wo našim šwišku i Bohom.“

Distowanie. S. w B. sa Laet. — R. w M. sa Jud. —
Sa Palm. ?

Samolitoity redaktor farat Wyrnac w Noſaczach. — Eziſchej a naſto
Samolieriez knihecziſzczernje a kniharńje, ſap. dr. f wobm. ruſ. w Budyſchynje.
Wuſhadza lozbu ſobotu a placzi ſchtiwoczłennje 108 pjenjeſto.